

Kakšen je vaš oltar?

Včasih je bilo tako in mislim, da je marsikje še zdaj: če je človek prišel v tuj kraj, je ena prvih njegovih potov držala v cerkev. Deloma ga je tja gnala p o b o ž n o s t; pozdraviti je hotel svojega Jezusa, ki je povsod eden in isti in vedno naš prijatelj. Deloma pa, kaj bi skrivali, ga je gnala r a d o v e d n o s t. Kakšna je cerkev znotraj, koliko ima oltarjev, kakšni so na njih prti, svečniki, kakšne so podobe, vse, vse. Ženski spol se je morebiti še najbolj pobrigal, kako je kaj s cvetjem na oltarjih. Zlasti ob praznikih. Pa tudi kakšno je petje. Saj veste, da radovednost nima mej, gleda z očmi, posluša z ušesi, voha z nosom, pokuša z jezikom in tipa ter preizkuša z rokami.

Marsikje se je tako zlasti med sosednimi župnijami vnelo neko plemenito t e k m o v a n j e, katera cerkev bo lepše opravljena.

Vselej, kadar vidim lepo, s cvetjem odete oltarje, pridem do sodbe: V tej župniji imajo pa še pridna dekleta. Skrb imajo za lepoto hiše božje. Koliko cvetja so nanosile!

Že od mladih nog vem, da je skrb za cvetje v cerkvi stvar dobrih deklet. Kadar smo imeli pri domači podružnici semenj ali bob, takrat smo se namreč vaški paglavci celo popolne zbirali okrog cerkve. Od daleč smo gledali v zvonik, kjer so domači fantje pritrkavali pozdravno pesem slovesnemu dnevu. V zvonik še nismo smeli; samo blagrovali smo tiste, ki so si že s svojo močjo in postavo in njati. Do večera je bilo kar dosti de. s številom let priborili pravico, da so smeli goniti veliki zvon. Ko se je zvonjenje bližalo koncu, se je pa začel nov prizor. Kodrova Tona se je prikazala z jerbasom na glavi, obloženim s krasnimi fuksijami in pelagonijami. In za njo se je vrstila cela vrsta deklet: Matijeve, Peterčeva, Jožnikova, Kuharjeva... Vsem niti imena več ne vem. Vsaka pa z novo košaro cvetja.

Potem se je pričelo. Cerkovnik je postavljajal cvetje na oltar, dekleta so si pa razdelile vloge. Ene so podajale cvetje, druge so pa presojale, če posoda prav stoji, če se cvetje na eni strani prav vjema s cvetjem na nasprotni strani. Kolikokrat je romala posoda na oltar pa spet z njega, pa z enega mesta na drugo, pa je bilo še in še treba popravljanje in spremljanje. In ko so drugo jutro prihajali ljudje k božji službi, pa so zagledali, ljudje k službi božji, pa so zagledali, kako je njih cerkva v cvet in kras odeta: slišite, kako se je dalo potem v taki cerkvično lepo moliti.

Veste, tole sem vam zato povedal,

ker se marsikje ljudje izgovarjajo, da jim ni treba skrbeti za lepoto cerkve, češ, čemu imamo pa cerkovnika! Vse prav. Ali cerkovnik sam tudi ne more imeti cele zaloge cvetja. Toliko vesti pa seveda mora imeti, da bo skrbel za rože tisti čas, dokler so v cerkvi in da ne bo pustil cvetja veneti, hirati in umirati. V tem oziru vsa čast starim cerkovnikom. Živeli so za cerkev in s Cerkvijo. Kako skrbni so bili v mojem domačem kraju mežnarjev Tomaž pri Sv. Duhu, Tine v Crngrobu, Tone na Križni gori, Luka na Planici, Gropa v Pevnu! Naj bi tudi sedanji rod hodil po njih stopinjah!

Če je pa že skrb za podružnico hvale vredna, kakšna mora biti šele skrb za oltar župne cerkve! Če ima več oltarjev, tudi stranski ne smejo biti zanemarjeni. Potem pride pa še smarjni oltar in božji grob. Dekleta, tekmujte, skušajte se, katera bo lepše cvetje prinesla za cerkev. Kar lepo si razdelite svoje vloge. Če je Vaša vas velika, naj prevzame polovica vasi veliki oltar, druga polovica pa stranske. To bo tekmovanje! Če so pa vasi manjše, naredite po svoje, kakor vam je bolj prav. Samo glejte, da bodo oltarji lepi.

Spodobni se seveda, da pride na oltar sveže cvetje. Suhi, z roko izdelani šopki naj imajo mesto na oltar-

ju le pozimi. Živemu Bogu žive cvetice!

Pazite pa, da boste svojim rožam zalile dosti preje, preden bodo šle na oltar. Zlasti, če je oltar lesen. Zakaž sicer se les preveč namoči, potem pa trohni in gnije in tako se dela škoda pri cerkvi. Kjer je na velikem oltarju dovolj prostora, se zlasti ob velikih praznikih snodobi, da k oltarju postavite nalašč za to narejene police in nanje postavite na vso moč veliko cvetja.

Pa tudi sicer naj vam bo lepota oltarja pri sreč. Prti na oltarju bi bili marsikje lahko lepši kakor so, če bi se župljani le eno zimo malo zavzeli zanje. Zlasti današnje dni, ko se pošlah otroci uče res že kar finih ročnih del. Cerkev bi kupila blago, delo pa bi izvršile dekleta za božje plačilo. Če bi pa župljani sami od sebe malo žrtvovali za to, bi pa tudi ne bilo nič izgube. Le ne po Judeževu vpraševati: Čemu ta potrata!

Lepota hiše božje ni samo skrb vsakokratnega župnika ali kaplana in morda še cerkovnika, ne, ne; lepota cerkve in oltarja je tudi dokaz vne-me ali pa nemarnosti župljanov za hišo božjo. Presodite sami, kakšno spričevalo vam daje vaša cerkev. Sodi-te pa pravično. Zakaž skrb za lepo to hiše božje in skrb za neumrjoče duše sta si v zelo bližnjem sorodu. Mislim, da veste, kaj se to pravi.

Langerholz.

Pogrebi z godbo

Ali je v duhu sv. Cerkve in v soglasju z razpoloženjem zaostalih žalujočih, ako je godba pri pogrebih?

V evangeliju beremo, da je nekoč v Kafarnaumu prišel Jezus v načelnikovo hišo. Ko pa je ob mrliškem odru Jairove hčerke videl piskače in razburjeno množico, je nevoljno rekel: »Umaknite se.« Šele ko so bili piskači in množica odpravljeni, je Jezus vstopil in deklico obudil.

Po cerkvenih predpisih je celo pri peti črni sv. maši dovoljeno le petje spremljati in šibke pevce podpirati z orglami, vsako preludiranje pa zabranjeno. Veliki petek, na dan Gospodove smrti, je vsako igranje z orglami prepovedano, ker to ne soglašja z žalnim razpoloženjem, ki mora ta žalni dan napolnjevati vsako verno dušo.

Godba odvzame pogrebom in vsem žalnim obredom pri pogrebih oni sveti in resni značaj. Žalni, sveti in resni pogrebni spreved postane (oprostite trdemu izrazu), postane neka zabavna komedija. Pri nas je še lepa stara navada, da pogrebci vso pot, če tudi

večkrat traja celo uro, molijo rožni venec.

Kako ganljiva je pri pogrebih sledeča navada. Ko prineso mrliča do prvega znamenja zunaj domače vasi, postavijo rakev na tla. Tu odmoli še nekaj očenašev za njegov dušni pokoj v imenu domače vasi. Nato eden sovaščanov vzame od ranjkega slovo ter prosi vse sovaščane, naj ranjkemu iz srca vse odpuste ter sklene z besedami: Odpustimo mu vsa razžaljenja, vse nam storjene krivice, če že ne zaradi niega, pa vsaj zaradi Krvi križanega Kristusa.

Kadar pa je godba pri pogrebu, odpadejo mnoge molitve. Od godbe nima duša pokojnega prav nobene koristi, prej škodo kakor korist. Proč z godbo od krščanskih pogrebom! Vsi rožni venec v roke, med pogrebno sv. mašo pa vsi k sv. obhajilu! Najlepši krščanski pogreb ima oni, pri katerem se največ moli in gredo vsi pogrebci, domači ranjkega, njegovi sorodniki, sosedje in znanci med pogrebno sv. mašo k sv. obhajilu Bogu v zadoščenje za vse pregrehe, slabosti in napake ranjkega.

P. Janc.

† Peregrin Rode

Z bliskovito naglico se je 17. tega meseca raznesla novica po vsem kamniškem okraju, da je prejšnji večer utonil v kamniškem mestnem kopališču splošno znani avtobusni podjetnik Peregrin Rode. Na sv. Roka dan zvečer se je šel pokojni g. Peregrin kopat v mestno kopališče s šoferjema Križem in Verdnikom, ki sta bila pri njem uslužbena. Vsi trije pozni kopalci so po napornem dnevnem delu v veliki vročini komaj čakali, da se osvežijo v Nevljici, ki je zvečer topla še najmanj 17 C.

Križ in Rode sta se prva pognala v vodo v malem bazenu kamniškega kopališča. Rode je bil močno razgret in kakor hitro je skočil v vodo, ga je tako zadela kap, da je brez besede izginil pod vodo. Ko se je prvi plavač obrnil, Rodeta ni bilo več videti. V začetku je mislil, da plava pod vodo; ko ga pa le ni bilo iz vode, je takoj poklical Verdnika in oba sta ga hitro pričela iskati. Po dveh minutah iskanja v 2 metra globoki vodi pri nočni temini, se jima je posrečilo, da sta ga našla in s pomočjo ostalih, ki so prihiteli na kraj nesreče, spravila na suho, kjer so ga takoj poskušali z umetnim dihanjem rešiti. Toda vsak napor je bil zaman. Rodeta je zadela srčna kap, kar je ugotovil tudi zdravnik dr. Polc, ki je takoj prihitel na kraj nesreče. Rode je bil dober plavač in ni mogel kar tako na ledo utoniti. V vodi pa je ležal kvečjemu pet minut.

Nesrečnega mladega podjetnika so prenesli najprej na njegovo stanovanje v restavracijo Cerer, nato pa so ga odpeljali v Rova, kjer je bil pokopan z veliko slovesnostjo 18. tega meseca popoldne ob 16.

Pred hišo žalosti so pevci zapeli žalostinko »Nad zvezdami«, nato pa se je pričel pomikati žalni sprevod iz Peregrinove rojstne hiše v Žičah na pol ure oddaljeno pokopališče na Rovih. Na čelu sprevoda je stopala Marijina družba iz Rov z zastavo, katere član je bil pokojnik od rane mladosti. Pred krsto so nosili 26 krasnih vencev in 20 velikih šopkov cvetja. Vence so poklonili: starši, bratje in sestre pokojnega, avtobusna zadruga, zveza šoferjev, uslužbenci pokojnega i.t.d. Krasen venec je poslala tudi graščina Ruperčvrh pri Novem mestu. Temu velikemu številu vencev in šopkov se je v Rovih priključilo še devet vencev avtobusnih podjetij in raznih prijateljev iz Domžal, Ljubljane in drugod. V sprevodu je igrala kamniška mestna godba žalostinke. Za belo krsto pokojnika, katero so nosili domači fantje, so korakali globoko potrjeni starši, bratje in sestre ter drugi sorodniki, za njimi pa številno odlično občinstvo iz Kamnika, Domžal, Ljubljane in najoddaljenejših krajev ter velika množica prebivalstva iz bližnje in daljne okolice. Sprevod je bil dolg nad en kilometer.

Pogrebne molitve je opravil rovski župnik g. Golmajer ob asistenci treh drugih duhovnikov. Ob odprtem grobu so se poslovili od milega tovariša v pretresljivih besedah: Oto Vončina v imenu zveze šo-

ferjev ter Cerer in Debevec v imenu prijateljev in športnikov. Pevci so zapeli zadnjo žalostinko, godba je intonirala zadnji pozdrav in dragega Peregrina je prevzela v svoje okrilje mati zemlja.

Pokojni Peregrin Rode je bil komaj 28 let star. Doma je bil iz krščanske rodbine na Rovah pri Kamniku. Bil je izredno priden in podjeten. Najprej je obratoval na progi Motnik - Kamnik - Ljubljana z dvema avtobusoma, pozneje je kupil še tovorni avto in taksi. Teden dni pred svojo smrtjo pa je prevzel od Klinarjevega avtobusnega podjetja avtobusno progo Novo mesto - Ljubljana. S svojo večjo roko bi bil

brez dvoma organiziral na tej progi promet v veliko zadovoljstvo potujočega občinstva in v prosep Dolenjske. Pokojni g. Rode je bil silno priljubljen. Lahko trdimo, da je bil najpopularnejši človek v vsem kamniškem okraju, zrasti pa v Kamniku. Bil je šaljivec prve vrste, blagega in plemenitega srca. Vsak ga je poznal, pa tudi on je poznal toliko ljudi, kakor nihče drugi. Z vsakim je bil prijazen in postrežljiv, zato pa so ga imeli ljudje nad vse radi in je njegovo podjetje lepo uspevalo kljub krizi in vednim borbam z vsemi, ki so skušali domačega podjetnika onemogočiti. Bodi mu zemljica lahka!

Leon XIII. — pravičnost ali sila

33. Tu sicer more najprej osobito ves verski nauk, katerega cerkev razlaga in varuje, bogatine in proletarce med seboj spraviti in zblížiti, ker namreč oba razreda pozivlja k medsebojnim dolžnostim, in zlasti k onim, ki se izvajajo iz pravičnosti. Izmed katerih dolžnosti se le-te tičejo proletarca in delavca: delo, ki ga je prstovoljno in s pravično pogodbo sprejel, mora pravilno in zvesto izvršiti; na noben način ne sme škodovati premoženju in ne storiti kaj žalega osebnosti gospodarja; celo v obrambi svojih pravic naj se zdrži sile, niti naj se kedaj zapleta v upore; naj se ne druži z zlomisličimi ljudmi, ki umetno razširjajo pretirane nade in velikanske obljube, katerim skoro vedno sledi nepotrebna pokora in ugonabljanje življenske sreče.

Ko Leon XIII. zahteva od delavca pravilno in zvesto izvršitev dela, predpostavlja svobodno voljo, ne prisiljeno vsled stiske, in predpostavlja tudi pravično pogodbo, ne tako, ki se ravna po zakonu povpraševanja in ponudbe, ne ozira se pa na človeško osebnost, na katero bi se v prvi vrsti morala ozirati. Zato v svoji okrožnici poudarja dolžnosti delavcev in delodajalcev, zavedajo se, da bo s tem, če bodo eni in drugi spolnjevali dolžnosti, ki jih imajo med seboj, najlepše na podlagi pravičnosti urejena človeška družba. Kjer ni dolžnosti, ni pravic; kjer ni pravic, ni dolžnosti. To je temeljno načelo, brez katerega urejena človeška družba ne more obstati.

Kakor hitro začne en del družbe ali le en sam član družbe kršiti svojo dolžnost, in s tem delati proti pravici drugega, katero bi moral spoštovati, se pri drugem naravno začne krhati čut dolžnosti in pravičnosti. »Delo, ki ga je delavec prstovoljno in na podlagi pravične pogodbe sklenil izvršiti, mora pravilno in zvesto izvršiti,« pravi papež. Če danes večkrat opazimo, da delavec delo izvršuje površno, je mnogokrat temu krivo to, ker delavec nima pravega čuta pravičnosti in dolžnosti; on čuti, da ga delodajalec smatra za blago in zato tudi postane enak blagu. Navadno je tega kriva krivična delavska pogodba. Na videz je seveda ista svobodna, sklenjena v stiski, da vsaj nekaj zasluži, v resnici je pa kljub vsej »svobodni« in »pravičnosti« nasilna in krivična. Zato se ne smemo čuditi, če v delavcu umira čut pravičnosti, ko čuti na sebi, da ga drugi nimajo do njega.

Tako treba razumeti besede papeževe, da mora biti delo delavca izvršeno pravilno, zvesto in pošteno. Kdor bi izvrševal svoje delo slabo, bi s tem delal krivico svojemu delodajalcu in posredno človeški družbi, enako delodajalec s premajhno plačo dela krivico delavcu in posredno človeški družbi, ker s tem ubijata čut pravičnosti, na katerem mora človeška družba sloneti.

Ta čut pravičnosti stavi papež tako visoko, da tudi takrat, ko bi kdo videl, da drugi nasproti njemu nimajo čuta pravičnosti, ni dovoljeno krivice povračevati s krivico. Krivica rodi le novo krivico. Nasilje in krivica pa nasprotujeta človeškemu naravnemu pravu, zato že vzbujata v človeku odpor in tako tudi najboljšo idejo, tudi največjo pravico postavit v slabo luč in s tem tudi ob uspeh in zmago. Le ideje preoblikujejo človeško družbo in ideja pravice je še vedno zmagala in bo vedno zmagala. Da je naš narod o tem prepričan, nam je dokaz naš pregovor: »Pravica pride na dan, če bi jo bilo treba iz zemlje izkopati.«

1932 SEPTEMBER 30 dni

Hrv. = Rujan; Srb. = Septembar; češk. = Zaří; Polj. = Wrzesień; Rusk. = Septjabr'

1 Č. Egidij, spoznavavec	
2 P. Štefan, kralj	
3 S. Evfemija, Doroteja	
4 N. 16. pob., angelska	Lk 14, 1-11
5 P. Lavrencij Just, šk.	
6 T. Zaharija, prerok	
7 S. Marko in tovariši	
8 Č. Rojstvo Mar. Device	Mt 1, 1-16
9 P. Peter Klaver, sp.	
10 S. Nikolaj Toledski	
11 N. 17. pobinkoštna	Mt 22, 34-46
12 P. Ime Marija	
13 T. Francišek Kald.	
14 S. Povišanje sv. Križa	
15 Č. Marija 7 žalosti	
16 P. Kornelij, papež	
17 S. Lambert, škof	
18 N. 18. pobinkoštna	Mt 9, 1-8
19 P. Januarj in tovariši	
20 T. Evstahij in tov.	
21 S. Kvatre; Matej, ap.	
22 Č. Tomaž Vilanovski	
23 P. Kvatre; Linus	
24 S. Kv.; Mar. reš. jetn.	
25 N. 19. pobinkoštna	Mt 22, 1-14
26 P. Ciprijan in Justina	
27 T. Kozma in Damijan	
28 S. Venčeslav, kralj. m.	
29 Č. Mihael, nadangel	
30 P. Hieronim, Zofija	

Dve prednosti naših izdelkov:

1) SOLIDNO — 2) POCENI (Pletenine vseh vrst, modni izdelki)

Cilka Zajc

STROJNO PLETENJE

Groblje, Društveni dom
P. Domžale

Z našega razgledišča

KAMNIK. Samostan. Prestavljen je do-sedanji katehet vlč. p. Konstantin Urankar iz Kamnika v Maribor, kjer je nastavljen kot kaplan in katehet. Bil je priljubljen pri naši šolski mladini. Želimo mu mnogo uspehov na novi postojanki! — Na njegovo mesto v Kamnik je prišel vlč. p. Karol Dijak, ki je bil že svoj čas katehet na tukajšnji deški šoli, nato pa prefekt in duh. vodja na Rocnem v franč. dijaškem konviktu. Vsi smo ga z veseljem sprejeli. Tukaj bo zraven kateheze na osnovni šoli v samostanu pomočnik učitelja novincev preč. Kajetana Kogejca. Da je mladi p. Karol tudi marljiv in priljubljen spovednik, je splošno znano. Dobri Bog blagoslavlja njegovo delo!

Nova maša. V nedeljo, dne 21. avgusta, ob 10 je bila v okusno okrašeni tukajšnji frančiškanski cerkvi lepa slovesnost, ki je v čast našemu mestu. Frančiškan - minorit vlč. g. p. Pavel Goltes, iz občje spoštovane družine Goltesove na Grabnu, je daroval Najvišjemu prvokrat slovesno daritev češčena in sprave in zahvale. V lepo zasnovanem govoru je orisal pomen slavnosti preč. g. p. Konstantin Oceppek, član istega minoritskega reda in prav tako doma iz Kamnika na Grabnu, ki je dospel iz Ptujca na slavje svojega redovnega sobrata. Poudarjal je, da je duhovnik eno s Kristusom, ko opravlja sveto daritev, ko deli sv. zakramente in oznanja besedo božjo. Kako visoko cenijo sv. cerkveni očetje in svetniki mašniško dostojanstvo! In kolik blagor je dober duhovnik vernemu ljudstvu! Duhovnik, vzet izmed ljudstva, da je srednik med nebom in zemljo, izvoljen od Boga, da nadaljuje Kristusovo delo, pa mora biti tudi pripravljen na žrtve in velike so njegove dolžnosti! — Pričujočim staršem bratom in sestram je slavnostni govornik, čigar krepke besede so užigale, prisrčno častital. —

Kot arhidijakon ga je spremljal preč g. dekan Matej Rihar, kot dijakon pa vlč. g. p. Gabrijel Ceve, minorit in istotako tukajšnji domačin, iz predmestja Graben, ki ima sedaj kar tri duhovnike minoritskega reda velike serafinske družine. Pri sveti maši so dalje asistirali minoritski in domači frančiškanski kleriki. Pevski zbor pod vodstvom organista č. fr. Kanizija je prav izvrstno prepeval, dopoldne in še pri popoldanski slavnosti. — Po končanem slovesnem opravilu je bila na Grabnu lepa družinska prireditev v krogu sorodnikov in svatov in drugih povabljenih gostov iz mesta in okolice. Kot posebnost bodi omenjeno še to, da sta iz Grabna še dva druga duhovnika: rajni naš pesnik Anton Medved in pa frančiškan vlč. g. p. Emilijan Dvogan ki je zdaj v Nazaretu v Zg. Savinjski dolini. — Novomašniku, ki sta ga v vezani besedi pozdravili dve belooblečeni deklici s šopki v rokah, želimo obilo blagoslova v sveti službi!

25 letnica. 8. septembra preteče 25 let, odkar je prvič daroval sveto daritev preč. g. Ivan Primar, bivši kamniški kaplan, ki sedaj biva v Kamniku v pokoju. Jubilant je bil dolgih 10 let kamniški kaplan, ki je kot tak krepko posegal in vodil kulturno-prosvetno delo v Kamniku in si je v neumornem in trudopolnem delu prezgodaj zrahljal zdravje. Tudi sedaj še ne miruje, ampak pomaga vsepovsod, zlasti pa deluje gospodarsko in cerkveno. Ob njegovem srebrnem jubileju mu želimo vsi farani kamniški, za katere je delal in molil dolgo let: Naj ga Gospod ohranja in poživlja!

Razno. Nesreča se je zgodila 26. julija v smodnišnici. Štirje delavci so zadobili opekline, med temi sta bila dva smrtno nevarno ožgana. Posebno Jakob Pibernik, ki je že drugi dan v ljubljanski bolnici umrl. Pokopali so ga v Kamniku ob obilni udeležbi pogrebcev. Pri odprtem grobu so govorili: en delavec v imenu tovarišev, za Barutano je govoril šef delavskega odseka

podpolkovnik g. Anton Sablačan in končno je še spregovoril kamniški dekan g. Matej Rihar. — Nekaj dni nato je umrl v bolnici še Jakob Klemen, katerega so pokopali v Ljubljani. Tako sta hkrati postala dva človeka žrtvi dela in poklica. Ostala dva sta se doma zdravila in sta že izven nevarnosti. — Ob pol eni ponoči 1. avgusta je plat zvona zbudil kamničane. Velik svet ognja je blestel na severovzhodni strani Kamnika. Prvotno se je mislilo, da gori mestno kopališče. Gorela pa je le nekaj sto korakov oddaljena Prašnikarjeva šupa. Kako so se kamničani oddahnili, ko so zvedeli, da kopališče ni bilo v nevarnosti. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Provizorična cesta v Kamniško Bistrico je dovršena. Zdaj lahko prideš z motorjem ali avtomobilom v Bistrico brez večjih težav, ako voznik pametno vozi. Na Veliki šmaren pa se je zgodila nesreča, ravno nad galerijami. Zakunnik lova g. Premrov iz Zagreba se je zvečer vračal domov z avtom. V Stranah pa je opazil, da je pozabil na Kraljevem hribu plašč. Velel je soferju, da ga je šel iskat. Nazaj grede pa mu je na Kobilici odpovedala zavora in avto je drvel z največjo naglico naravnost preko galerij v bistriško strugo. Sofer je imel toliko prisotnosti duha, da je skočil iz drvečega avtomobila in si s tem rešil življenje.

Njegovo Veličanstvo kralj in kraljica sta se pripeljala ta mesec na lov v Kamniško Bistrico. Lov in petje lovcev je posnela neka češka firma s tonfilmsko aparaturo. Tako bodo naše lovce gledali in poslušali njih petje daleč po svetu. — V Bistrico gradijo sedaj telefonski vod! Prav!

Na praznik sv. Roka je bilo pri službi božji na Malem gradu izredno mnogo ljudi. Vidi se, da se ljudstvo v teh kritičnih časih zaveda, da je treba moliti; je resničen izrek: sila uči moliti! Suša je tudi pri nas občutna; ako v kratkem nebo ne pošlje dežja, bo jesenskih pridelkov prav malo! 22. t. m. je bila prošnja procesija za dež.

Janez Langerholz:

Iz njegovih zapiskov

POVEST. — Nadaljevanje.

Če sem tudi denar skrival in hranil, prihranil pa vendar nisem dosti. Prišla je nedelja in dolg čas smo si preganjali z igro. Igrali smo za denar. To pa veste, kako je z igro. Eden dobi, deset jih zgubi. Nemalo nedelj je bilo, ko sem zaigral ves tedenski zaslužek in še več. Prišle so pač tudi nedelje, ko me je sreča pogledala z vso svojo ljubeznivostjo. Dobival sem in dobival in ko bi bil naslednjega dne odrinil, bi bil precejšnjo vsotico odnesel s seboj. Pa nisem maral. Nisem hotel veljati za lakomneža in za skopuha. Pa tudi bal sem se. Videl sem, s kakšnim ognjem nevoščljivosti me pogledujejo tisti, ki so morali plačevati, in kdo ve, kaj bi se mi bilo zgodilo kje tam, sredi gozdne samote. Rajši sem čakal, da je ves dobiček šel po tisti poti od mene, kakor je prišel k meni. In pa še to je: Kogar enkrat obsede igravski vrag, tega ne spusti potem rad iz svojih krempljev. Če zgubljaš, ti prigovarja, da se bo že še vse na boljše obrnilo in boš še vse dobil desetkrat povrnjeno, če trajno zgubljaš, ti prišepetava, da se podaj na pot premetenosti in goljufije; če

pa imaš srečo in dobivaš, no, potem si pa itak ves njegov.

Brez pijače seveda tudi nismo bili. Če je bilo marsikom do cerkve predaleč, pa ni bilo nikomur predaleč do tiste hiše, kjer je bila naprodaj kapljica. In še je še onegavi, Dolginov France so mu dejali, če je še France nategnil svoj meh in zaškripal na harmoniko, potem pa lahko vsak ve, nam preveč dolg čas ni bilo. Plesali smo, da se je kar kadilo. Plesalve sicer nismo imeli nobene; v naše goščave žensko bitje še ni stopilo. Pa tudi sicer so se mi zdele Bosanke preponosne. Tujcem so se rajši umikale kako približevale. Morda so imele prav. V Bosni nisem bil vedno na enem mestu; o, ne. Po dolgem in po širokem sem jo prehodil in iskal sem vedno boljšega zaslužka. Prebiral nisem dosti. Povsod je bilo treba trdo delati. Tudi najmanjši denar je bil krvavo prislužen.

Če še to povem, da sem bil v Bosni celih petnajst let, da mi je tam posivela brada in da so tudi lasje zgubili svojo prvotno barvo in da sem odnesel iz Bosne ravno toliko denarja, kolikor sem ga prinesel s seboj, in da se mi žepi nobenkrat niso trgali radi denarja, potem sem menda o svojem bivanju v Bosni kar dovolj povedal.

VII.

Tudi meni se je tako godilo, kakor sem nekaj pisal o tistem fantu tam od Kostanjevice. V hišo, v katero sem moral iti, sta me prinesla dva moža. Ali me bodo iz hiše štirje, ali bom šel sam; kdo to vé?

Sam ne vem, kako je že to prišlo. Pri gozdni železnici sem vozil les na skladišče. Preveč sem bil predrzen. Na nekem ovinku sem prehitro vozil. Pa me je vrglo raz voz daleč v stran. Padel sem tako nesrečno, da nisem mogel več vstati. Desna noga je bila zlomljena. Naložili so me na voz in šli so z menoj na vlak in v bolnico v Sarajevo.

Zdravniki so napravili svoje delo, kakor so vedeli in znali. Tisti čas sem bil brez zavesti. Potem pa so se začeli dolgi dnevi bolečin in trpljenja. Kaj hočem popisovati te dneve! Privoščim jih nobenemu ne, niti svojemu sovražniku ne, poskusi jih pa lahko še vsak.

Na našem oddelku je stregla nam, pohabljenec, neka usmiljenka, ki so jo klicali za sestro Gabrielo. Z menoj je govorila lepo po domače, kakor da bi bila oba izpod istega zvona doma. In sva tudi bila; Jamnikova je bila iz naše vasi.

VODICE. Prvo nedeljo meseca septembra, angelsko, je druga služba božja ob 10 pri sv. Tilnu v Repnjah. Nekdaj je bila tu zelo obiskana božja pot, kjer je bila ustanovljena bratovščina sv. Barbare za srečno zadnjo uro, a je bila l. 1785, od cesarja Jožefa II. zatrta in prepovedana. — Zadnjo nedeljo tega meseca je v Utiku slovesno praznovanje sv. Kozma in Damijana, kjer je oltar posvečen tema dvema svetima bratoma in obenem cerkveno proščenje ali žegnanje, v koledarju pa je njiju praznik v terek. V cerkvi sv. Štefana v Utiku se še časte svetniki priprošnjiki: Sv. Štefan, na velikem oltarju, priprošnjik za konje in živino sploh; poleg tega svetnika je na velikem oltarju tudi sv. Anton, puščavnik, priprošnjik za živino; levi stranski oltar je posvečen sv. Valentinu, priprošnjiku za notranje bolezni, desni stranski oltar pa sv. Juriju. Iz bližnje okolice ljudje radi hodijo semkaj Boga prosit v svojih stiskah, ki kmeta zadevajo. V nedeljo po malem šmarnu pa je žegnanje Podturnom, kjer je cerkva posvečena Mariji Brezmadežni. — V župnijski cerkvi je elektrika že napeljana in bo v kratkem posvetila. Tudi Podturnom so se odločili, da kot prvi napeljejo elektriko v podružnico. Težava je le v tem, ker so pod tem zvonom manj imoviti posestniki, ki sedanjo krizo tembolj občutijo. Ta njihova zglodna vna za čast božjo bo tudi sedaj kakor že tolikrat premagala vse težave.

Romanje otrok na Brezje. Dan veselja in velike zadovoljnosti je bil za naše Marijine otroke iz vrtecev 26. julij, sopraznik sv. Ane. Že zjutraj ob 4 smo se naložili na 5 voz, po 40 in še več na en voz, skupaj nad 200 šolskih otrok. Z nami je šlo tudi okrog 50 naših mater na svojih vozeh. Brez odmora smo hiteli naprej in že ob pol 10 bili na srečnem cilju. Kako so bili vsi srečni. Nad polovico otrok je bila prvič na Brezjah. Tu je bila oznanjena sv. maša za vodiško žensko Marijino družbo pri Mariji-

nem oltarju in še dve sv. maši. Molili smo, prepevali, šli okrog oltarja in Mariji izročali svoje prošnje, posebno še za naše dobre mamice, navzoče in nenavzoče. Nadleže nismo v gostilnah prav nič delali, imeli smo vsega potrebnega v izobilju s seboj, pili pa smo iz studenca. Le za vožnjo je vsak dal po 5 Din. Drugih potnih stroškov nismo imeli, le kak dinarček smo dali Mariji, kakor so otrokom doma naročili. To je bilo celo dolgo pot nazaj prepevanja in vriskanja. Se pri ljudeh smo vzbujali zanimanje. Zakaj pa tudi ne. Na petih lepo okrašenih vozovih so se skupaj vračali otroci, pridružilo se nam pa je še par voz z našimi materami. V taki procesiji smo se ravno do mraka vrnili domov. Rekli smo vsi: »Lepo je bilo. Še bomo šli.«

HOMEČ. V začetku avgusta je prišel na Homec na počitnice g. Damijan Rodin, bogoslovec iz Šibenika, da si utrdi zdravje. Naselil se je v društvenem domu v takozvani Krekovi sobi. Sredi avgusta pa je došel na Homec še drug gost iz Čehoslovaške republike g. Jakob Rozmahel, pisatelj in župnik v Adamov pri Brnu, v bližini slovitih jam in prepadov Mačoha na Moravskem. Stanuje v župnišču, kjer ostane nekaj časa, nakar se pođa k morju. Ta gospod je prepotoval celo Evropo in bil v sveti deželi ter opisal svoje potovanje v dveh knjigah. Prevedel je tudi več francoskih knjig na češki jezik, med drugimi znamenito knjigo »Otroška duša«, zgodbe malega Gvidona Fontgalandskega, ki je bila prevedena tudi v slovenščino l. 1931 in se dobi v Jugoslovanski knjigarni. Vredna je, da jo vsakdo prečita.

KRAŠNJA. V četrtek 21. julija je praznoval naš g. župnik Alojzij Brečeljnik 25 letnico mašništva. Kakor pa je sam tih in skromen, tako je bila tudi slovesnost tiha in skromna. Hotel je naj bi šla ta slovesnost neopaženo mimo nas, vendar se tako ni smelo zgoditi. Že ob prvi jutranji zori so fantje s slovesnim zvonenjem in stra-

Vedno je bila vesela, vedno pripravljena nam za pomoč. Smehljaje je opravljala svoja ne ravno lahka opravila, mirno in brez ugovora je poslušala, če je komu izmed nas prišla na jezik beseda nevolje, ali tudi jeze, če ne celo naravnost zabavljanja in zaničevanja. Jaz bi kaj takega ne mogel mirno prenesti. Vzrojil bi bil tako ali drugače.

Naravnost občudoval sem tako ravnanje. Vprašal sem sestro, kako more vse te in gotovo še druge težave tako mirno prenesti.

Pokazala mi je skozi okno tja, kjer je v kapeli utripal plamen večne luči in počasi je izrekla: »Tamle je šola za nas.«

Ko sem si nogo nekoliko popravil in sem jo spet lahko rabil, sem se včasih tudi sam napotil v kapelo. Izprva popoldne in sem bil ondi sam, pozneje sem šel tudi včasih k sveti maši. Ni me gnala tja toliko pobožnost, veliko bolj sta bila dolgčas in pa radovednost tista dva priganjača, ki sta me vodila v bolniško kapelo.

In spet je stopil tam predme spomin iz mladih let.

»Poglej, Miha«, mi je govoril, ko sem gledal duhovnika pri oltarju, »tudi ti bi bil lahko kakor ta duhov-

nik. Druge bi bil učil in jih tolažil; vse bi te častilo in bi te spoštovalo. Tako si pa drugim v nadlego; nič ne veš, nič ne znaš.«

Pa se je oglasil drug glas v meni in me tolažil: »Miha! Saj nisi sam kriv, da je tako. Kaj pa moreš za to, če nisi čutil v sebi veselja do učenja! Tebe je veselilo kmetijstvo. Kot kmet bi bil mož na svojem mestu. Pa so drugi hoteli narediti iz tebe učenjaka; zdaj imajo pa to, kar si, človeka, ki je sam s seboj nezadovoljen, ki se čuti nesrečnega in ki ne ve, čemu je na svetu.

Nemalokrat sem občudoval sestre v kapeli, kako so se vrstile dan za dnevom pri obhajilni mizi. Pa se mi je vzbudila vest: »Miha! Kdaj si bil pa ti zadnjič? Kdaj? Oh, saj že ne vem več. Pa, saj veš! Tisti doli v Bosni je najel samo tvojo moč, tvoje roke, tvoje noge, tvoj život, tvoje mišice; pozabil pa je, da si ti človek, ki ima dušo in telo. Ti si pa tudi pozabil. Je že tako. Skrb za dušo silno lahko odložiš.«

Sestre sem pa pomiloval: »Moje Bog! Vsak dan k sv. obhajilu! Torej tudi vsak dan k spovedi! Kaj neki pripovedujejo? Česa se neki izpovedujejo? Ali ni to preveč?«

ELEKTRO

instalacije za
razsvetljavo
in pogon iz-
vršuje solid-
no in poceni

FRANC PETERLIN

koncesionirani elektrotehnik

Preserje, p. Radomlje

ljanjem naznanili celi župniji ta veseli dogodek. Srca vernih župljanov so se radovala in svoje oči smo povzdignili k nebu pri zahvalni daritvi v molitvi za vse kar nam je dobrega storil g. jubilat odkar živi in dela med nami. — Naš g. srebromašnik je v pogledu na versko udejstvovanje dosleden, strog, neizprosni, ves vnet za obnovo verskega življenja, kot človek pa ljudomil, prežet ljubezni do bližnjega in neumorno delaven za gospodarski napredek občine. Vsemogočni naj ga nam ohrani do zlate sv. maše in še preko! — Pri tej priliki tudi sporočamo, da smo na trajne opomine in pobudo g. župnika povečali naše pokopališče ter ga ogradili z lično cementno ograjo. S tem je izpolnjena večletna želja občanov, ki so z delom in denarnimi žrtvami pripomogli ustvariti dragim umrlim dostojno bivališče do onega dne, ko se bodo združila tudi človeška telesa z dušami k večnemu onstranskemu življenju.

GROBLJE. Od prejšnjega meseca dalje je v tukajšnji podružnici menške župni-

Obrnil sem se na sestro Gabrielo za pojasnilo. Malo osuplo me je pogledala. Mislila je pač, da se norčujem. Ko je pa videla, da je moje vprašanje resno, mi je pojasnila, da pač ni vse tako hudo, kakor si jaz to reč predstavljam. Ni treba iti vsak dan k spovedi; vsak teden pač, ali tudi na štirinajst dni. Še to se mi je zdelo zelo veliko. Ali je mogoče v tem kratkem času toliko greha narediti, da bi bilo treba iti k spovedi? In to take dobre duše, kakor so bile sestra Gabriela, sestra Marta, sestra Dolorosa in druge. Ali pa v resnici niso tako svete? Kdo naj vse to razume?

V primeri mi je sestra Gabriela pojasnila vso to stvar. Če je pohištvo lepo in čedno in snažno, bo v štirinajstih dneh, če ne že celo v enem tednu toliko zaprašeno, da bo treba vso opravo obrisati, če hočemo, da bo ohranilo svoj blesk in sijaj. Če pa pustimo vse pohištvo celo leto stati in se nič ne zmenimo zanje, bo pa ob letu na njem cele kupe prahu. Pritrdil sem ji, da je resnica, kar govori. Kakor se godi s pohištvom pred našimi očmi: tudi v najbolj mirni in najbolj prazni sobi se naprašuje; enako je z ljudmi v duhovnem življenju in ravnanju, tudi najboljši človek ni trajno brez vsake krivde pred Bogom.

Preklic

Podpisani Zalokar Franc, posestnik na Rodici št. 11, s tem obžalujem in preklicujem vse kot neresnično, kar sem govoril o Dimec Frančiški, posestniški hčeri v Loki pri Mengšu in se ji zahvaljujem za odstop od kazenskega pregona.

Zavežem se plačati vse dosedanje stroške pri advokatu ter dovolim, da se ta preklic objavi v »Slovenca« in »Našem listu.« Stroške za obe objavi plačam posebej.

Ljubljana, dne 20. avg. 1932.

Franc Zalokar
l. r.

Je ob nedeljah samo enkrat služba božja in sicer zjutraj ob pol šestih. Misijonišče je nedeljsko službo božjo vpeljalo v tej cerkvi pred enajstimi leti, kmalu potem, ko se je zavod odprl. Misijonarji so storili to iz dobrohotnosti do okoličanov. Vodstvu zavoda se je z ozirom na sedanje stanje osebja zdelo potrebno, da službo božjo omeji. Škoda le, da so s tem prizadeli mnogi, za katere je Misijonišče prav rado opravljalo obojno službo božjo. — Če se bodo razmere spremenile in bo več misijonskega naraščanja, pa ni izključeno, da se služba božja spet spopolni.

BLAGOVICA. Pretekli mesec smo pokopali Marijo Brodnik iz Slatenka. Bila je dobra krščanska žena in članica tukajšnje Marijine družbe za žene. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb. Nad 70 članic z lepim vencem in Marijinimi znaki jo je spremilo na njeni zadnji poti. Z njo je izgubila tukajšnja ženska Marijina družba po dveh letih obstoja prvo svojo članico. Veliko je trpela v boleznih, a je vse voljno in vdano prenašala, ker je dobivala moč od Marije, h kateri se je vneto zatekala. Žena, telesno slaba, je v veri večkrat veliko močnejša kot so moški. Zaupanje v Boga in Marijo ji da moč, da se ne boji največjih težav. Zato, matere, bodite vesele, da ste v Marijini družbi, in ne bojte se zasmehovanja drugih, saj svet danes sovraži vse, kar je duhovnega in poštenega. Žene, prav je, da skrbite zase, a še večjo skrb imejte za svoje otroke. Če hočete, da pristopijo v Marijin vrtec in Marijine družbe, ter tudi vestno spolnjujejo pravila. Ako bi vse žene in matere posnemale svojo zaščitnico, božjo Mater Marijo in vzgajale otroke tako, kot

Veliki nemški pesnik Goethe je zapisal nekoč tele besede: »Vse dobe človeške zgodovine, v katerih je vladala vera, so sijajne in rodovitne za sodobnike in poznejše rodove; nasprotno pa vse dobe, v katerih je klaverno prevladovala nevera, izginejo pred poznejšimi rodovi.« Kako veljajo te besede tudi dandanes! Verno ljudstvo je močno ljudstvo, brezverno ljudstvo pa je zapisano smrti, zakaj ljudstvo brez vere je ljudstvo brez morale, ljudstvo brez morale pa ne more obstati. »Naši očetje so grešili, in ni jih več«, pravi prerok Jeremija, zato trpimo mi; mi grešimo, trpeli bodo naši potomci. Človeštvo je sejalo veter, zdaj žanje vihar!

Bratje, stojno trdno! Naj gre svet še tako navzdol, ne obupajmo, ampak glasno oznanjujmo: Rešitev je le v Kristusu! Po velikem in neznanskem trpljenju se bo svet preprčal, da ni rešitve brez Kristusa!

je ona vzgajala svojega Sina, ne bi bilo danes toliko pijančevanja, kletve, ubojev, javnega pohujševanja i.t.d. Seveda precej otrok je tudi dobrih in pri teh se vidi, da so bili od staršev prav vzgojeni: Taki dobri otroci se v svetu spominjajo svoje dobre matere. Ona je bila, ki jim je vsadila v srce pravo vero. Kdor pa živi po veri, se ne zgubi. Tu pa tam se pa opaža, da imajo tudi dobri stariši slabe otroke. Vzrok temu je največkrat preveč slepa ljubezen do njih. Otroku je treba dajati tudi lepe zglede, da ne bo v družinah tako, kot smo slišali v pridigi, da bi otroci staršem odgovarjali: »Saj vi niste bili nič boljši v mladih letih.« — Umrli sta letošnje leto tudi Zajčeva teta in Beškova Tončka, obedve iz vasi Podsmrečje. Dočakali sta visoko starost, prva 82, druga pa 70 let. Svojo bolezen sta prenašali mirno in vdano, kar je bilo sad lepega življenja ter pogostega svetega obhajila, katero sta po možnosti prejemali vsak dan. — Fantom in možem pa kličem kot član Kat. akcije: »Ne stojte ob strani! Združimo se in pogumno nastopimo za vero in pošteno življenje!« Želja moja in celega odbora Kat. akcije je, da se ustanovi Apostolstvo mož in fantov. Tako bomo imeli tudi mi nekaj podobnega, kar imajo žene in dekleta v Marijinih družbah. Ko bi vsi možje in fantje iz cele fare pristopili vsaj vsaki drugi mesec skupaj k svetim zakramentom! Ščasoma bi oživeli tudi tisti, ki so bolj mrzli za zakramenta, če že ne iz gorečnosti, pa začetkoma zato, ker bi jih bilo sram ostati osamljeni. — še nekaj. Škoda, da Naš list, ki je tako podočen, v naši župniji premalo berejo. Prav bi bilo, da bi ga brali v vsaki hiši. Sedaj se zgodi, da ga kupijo najboljši. Škoda se jim zdi 1 Din dati za list ravno tistim, ki so njegove vsebine najbolj potrebni. Upamo, da bo za naprej boljše.

Zelo lep dan smo imeli za god sv. Ane, ko je bilo, kakor smo videli v cerkvi, na novo sprejetih 8 žena v Marijino družbo. Sprejem je izvršil gospod prof. dr. Andrej Snoj, ki je v lepem govoru opisal pomen Marijine družbe.

STRANJE. Dne 14. in 15. avgusta smo imeli v cerkvi stanovske govore za može, za žene, za fante in za dekleta. Govornika, č. g. p. Pristova, so ljudje radi poslušali, rekli so tudi, da je vse res, kar je povedal, samo..., no, saj veste, kaj — V planinah se je ponesrečil neki uradnik iz Domžal. Dan pozneje, 15. avgusta, se je pod Kobilico prekulil v Bistrico avto, čigar lastnik je bil g. Premru, zakupnik lova v teh krajih. Brali smo nekje, da se zdi, kakor bi se hotela narava maščevati nad tistimi, ki so gradili novo cesto in s tem uničili lepoto Bistriške doline. Zadnja beseda je čisto resnična. Če bi bil kaj takega storil naš kmet, davno bi bil že obešen in razglašen za barbara. — V skrbi za treznost našega naroda je bila otvorena te dni nova gostilna. Samo če bi bil potem za razne izgrede in boje odgovorni tudi tisti, ki nove gostilne dovoljujejo. — Dne 7. julija zjutraj je še seno kosil, zvečer pa že na mrliškem odru ležal posestnik Šlebir France iz Stolnika.

Izdelovanje brezalkohol. pijače

Velika naloga Katoliške akcije je delo za treznostno gibanje. Kaj namreč ovira KA bolj kakor pijančevanje! Kjer je pijančevanje, tam ni smisla za kaj višjega, boljšega, kar hoče doseči Katoliška akcija.

Zato naj bi se v vsaki župniji ustanovila družba Treznosti, katere člani so: 1. po-

polni abstinenti, ki ne pijejo nobene alkoholne pijače, razen za zdravilo, 2. oni, ki ne pijejo žganja, razen za zdravilo, druge alkoholne pijače pa v resnici zmerno. Razen tega se želi, da člani Treznosti ne silijo nikogar k alkoholni pijači, da ne dajejo prilike za čezmerno pitje in da sadje ne pretvarjajo v alkohol, ampak delajo brezalkoholne pijače.

To poslednje je izvrstno nadomestilo, ki bi se z njim omejilo pijančevanje, obenem pa bi bilo lahko veliko več abstinentov, ko bi povsod delali to izvrstno, sladko, okusno, redilno in krepčilno pijačo. Saj ravno radi tega nekateri (zlasti ženske in otroci) ne morejo oz. nočejo biti abstinenti, ker nimajo nadomestila, pa pijejo v poletni vročini alkoholni mošt ali vino, ki se z njim žeja ne ugasi, ampak še poveča. Kako prav pride brezalkoholni mošt tudi za turiste!

Naj sledi kratko navodilo za izdelovanje te zdrave pijače.

Ko si se odločil, da boš naredil brezalkoholni mošt, je treba, da si preskrbiš dobro posodo. Dober je vsak leseni sod, ki dobro drži. Potem piši v Ljubljano po opremo. Dobiš jo pri g. Josipu Lindič-u, Ljubljana, Kolodvorska ulica. Za en sod boš potreboval naslednje priprave: 1. Kovinasto pipo, 2. kovinasti zamašek, 3. stekleno veho, 4. svederček, 5. toplomer. Naroči še par plutovinastih zamaškov za gornjo luknjo soda. Vse drugo, kar rabiš, dobiš v drogeriji ali lekarni, kakor glicerini ali špirit, vato ter za 1 Din kolofonije.

Nato otresi sadje; boljše je, ako namešaš več vrst, hruške in jabolka, četudi so kislav. Sadje lahko pustiš en ali dva dni na kupu, samo zmečiti se ne sme, ker mehko sadje povzroči, da se mošt ne očisti. Lahko pa začneš tudi takoj, ko otreseš sadje, s prešanjem. Pripravi tudi en čeber ali kad, da boš dal notri lahko ves mošt, kar ga misliš narediti za en sod. Sadje preberi, da ne bo gnilega vmes. Priporoča se, da mošt sproti precediš, predno ga zlivaš v kad ali čeber.

Ko si s prešanjem pri koncu, zavrtaj v sod v spodnjo luknjo kovinasti zamašek in v zamašek kovinasto pipo, ki si jo dobil v Ljubljani, in zavri en dober skaf kropa in vrelega vlij v sod. To pa zato, da se sod kolikor mogoče dobro segreje, da bo imel mošt, ko boš vлил zadnji kotel v sod, še vsaj 60 stopinj Celzija.

Predno boš doprešal zadnji mošt, moraš že začeti greti mošt v bakrenem kotlu (izvrstni so za to žganjarski kotli) ali v dobro pocinjnih loncih. Medtem iztoči krop iz soda ter sod postavi na svoje mesto. Ko bo mošt v bakrenem kotlu dosegel 70 do 80 stopinj Celzija, ga vliješ v sod. Imej pripravljen en zamašek, da boš pazil, da sod ne bo ostal dalj časa odmašen, in sod koj zamaši, ko si vлил vanj mošt. Imeti moraš suha drva, da bo hitreje šlo. Smetano na moštu posnemajo s cedilko, da bo mošt čist.

Mošt lahko greješ v več posodah, ker naj to delo (gretje) ne traja več kakor 4 ure.

Predno boš z gretjem pri koncu, pripravlj stekleno veho. Zavrtaj s svederčkom, ki si ga dobil v Ljubljani, plutovinast zamašek, pomeri ga, da bo ravno pravi, za vrhno luknjo soda. Ko boš nato zлил zadnji mošt v sod, naj bo sod poln ali ne, zamaši sod z že prevrtanim plutovinastim zamaškom, nastavi nanj kos deske in zabij v sod; v stekleno veho natlači že preje v srednji rorček vato, ter jo (veho) vtakni v luknjo, nekoliko zavrti veho, da bo bolj trdno stala, v zunanjo praznoto steklene veye pa naliž glicerini ali špirit. Nazadnje deni v kakšno ponev malo kolofonije, jo raztopi na žerjavici ali na štedilniku ter z vrelo kolofonijo ves zamašek in okoli dobro oblij. Pazi, da se vroča kolofonija ne dotika preveč steklene veye, da ti voha ne počí.

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRIČEK MATIČEK

Z Jezusom na poti

Gospod katehet nam je pri prvem svetem obhajilu toplo nasvetoval, naj odslej pogostoma prihajamo k mizi božji. Mene je že samo vleklo, da bi večkrat prejela sveto Rešnjje Telo. Zato sem se z veseljem odzvala katehetovemu nasvetu.

Nekoč zjutraj, ne dolgo po prvem sv. obhajilu, sem zopet prejela Jezusa. Srce mi je to pot podrtavalo v sreči bolj kot navadno. Lepo sem opravila zahvalo po sv. obhajilu, nato pa sem šla proti domu.

Krasno jutro je bilo. Veliko sonce se je smejalo izza gora. Jutranji hlad in rahla sončna toplina je vplivala name... Jutro! Sonce! Svet! Kaj ste vi! Kako majhne in nezmatne stvarce. V meni pa je Jezus, ki je ustvaril mene in vas. Vedno silnejše čustvo se je oprijemalo mojega srca. Bolj in bolj sem čutila Jezusa v sebi. Čutila sem neizrečno prijetno tesnobo v srcu. Srce mi je tolklo hitrejšje. Morala sem dihniti nekoliko globlje. Toda čudovito prijeten občutek, ki ga čutim samo včasih po sv. obhajilu, s tem še ni prešel. Vprav nasprotno. Silna želja, da bi objela Jezusa v telesni podobi, se me je polastila. Stegnila sem roke v zrak, da bi pritisnila k sebi svojega Osrečitelja... Najraje bi se dvignila v zrak in zletela k Jezusu v sveta nebesa. V mislih sem že plula visoko nad pokrajino. Skoro bom objela Jezusa v nebesih... Spotaknila sem se. Ozrla sem se okrog in spoznala, da nisem več daleč od doma. V tem trenutku sem obljubila Jezusu, da bom bolj pridna odslej.

»Anica! Stori to, poskrbi za ono«, mi je ukazovala mama doma. Z lahkoto sem ubogala oni dan mamico. Jezus mi daje toliko sreče, zato moram tudi jaz storiti kaj iz ljubezni do njega, sem si mislila in storila vse, kar mi je ukazala dobra mamica.

Še istega dne sem dobila v roke misijonsko berilo. Koliko dečkov in deklic je še, ki ne poznajo Jezusa, ki ne smejo iti k sv. obhajilu, ki ne poznajo sreče pri svetem obhajilu. Silna želja se me je polastila, da bi vsi otroci na svetu ljubili Jezusa. Toda kaj naj storim, da spoznajo Jezusa tudi ubogi pogani? Vprašala sem mamico za svet. Ta mi je odgovorila, naj se obrnem na strička Matička, češ, ta bo gotovo najbolje vedel odgovoriti na to vprašanje.

K meni, stričku Matičku, je torej nedavno priromala dobra Anica. Razložila mi je, kaj je oni dan čutila po sv. obhajilu in kaj je sklenila še isti dan, ko je brala o ubogih zamorčkih. Jaz, striček Matiček, sem Anici razložil, kako naj dela za miso-

jone. Dal sem ji tudi misijonsko podobico ter jo ljubeznivo odslovil. Takoj nato pa sem se vsedel k pisalni mizi ter napisal vse, kar mi je Anica zaupala ter nesel še moko v tiskarno, da bi s tem zgledom navdušil tudi druge otroke.

Vnuk krsti staro mater (Resničen dogodek iz Oceanije.)

Dobra stara ženica je ležala na smrt bolna v svoji koči. Trdo ležišče ji ni nudilo baš udobne postelje. Za vzglavje je revica imela le nekaj bananinih listov. Mal ogenj ji je ogreval premrle ude.

Kar se nepričakovano pojavi starkin vnuk pred kočo, ki je hodil v šolo k misijonarjem in je postal celo vaški učitelj za krščanski nauk.

»Kdo je zunaj«, je zaklicala starka s slabotnim glasom.

»Jaz, o stara mati«, se vnuk oglasi zunaj. Bolnica je po glasu spoznala svojega vnuka.

»Res, moj vnuček si«, je veselo vzkliknila žena. »Ali greš morda na izprehod?«

»Ne, mati, k tebi sem prišel.«

»Zelo me veseli, da si tako dober.«

»Mati, ali ste zelo bolni«, je ves zaskrbljen vprašal dečko.

»Ne bom več dolgo med živimi«, je otožno vzkliknila žena.

»Ali je prišel kdo k tebi na obisk?«

»Da, pravkar je bil tukaj moj sin. Toda samo oštel me je, zakaj ne vstanem in ne grem na polje. Grozil mi je celo, da me bo pobil.« Pri teh besedah so solze zalile starki oči.

»Mati, pomirite se! Toda, če ste res blizu smrti, vas moram obliči (krstiti).«

»Ne, ne, ne moči me! Zebe me strašno.«

»Mati, ako dovolite, da jaz vas oblijem, bo ozdravela vaša duša.«

»O pozdravi me, sinko. Ne umrjem rada. Želim še delati na polju.«

»Mati, niste me čisto prav razumeli. Jaz bom samo vašo dušo opral, da bo smela iti v kraljestvo velikega vladarja, kjer bo večno živeła.«

Žena je zaprla oči in nekaj trenutkov nepremično ležala. Nato pa je zopet rekla s tresočim glasom: »Da, oblij me. To je dobro, da bo duša večno živeła v veselju. Toda dragi vnuček, ne vlij preveč vode name. Grozno me trese mrzlica.«

Tedaj je vnuk obnovil starki temeljne krščanske resnice, katere je starka že prej nekoliko poznala ter ji je podelil sveti krst, ker je menil, da bo žena kmalu umrla.

»Zdaj, mati, bo tvoja duša vekomaj srečna. Ničesar več se nimaš bati.«

Popoldne je prišlo k bolnici nekaj sosed. Te je naprosila umirajoča, naj molijo z njo, da bo znala imenovati nebeškega vladarja, kadar bo stopila pred njegov prestol. Vse skup so začele moliti očenaš. A ponavljale so neprestano samo prve besede očenaša: Oče naš, ki si v nebesih... Oče naš, ki si v nebesih... Starka je imela še srečo, da je prejela tudi zakramente za umirajočo, nato pa je mirno zaspala v Gospodu.

Moje počitnice v Kraljevici.
(Piše Mihelca Stupica, Podrečje - Dob.)

Ljubi striček, danes Vam hočem popisati moje lepe počitnice ob Jadranskem morju. Takoj v začetku julija smo se odpeljali iz Ljubljane. Bilo nas je okoli sto iz ljubljanskih šol. Nekaj jih je bilo tudi z učiteljskega in univerze. Naše voditeljice pa so bile gospa Gašperlinova ter še dve gospodični učiteljici. Bile smo pod jako skrbnim nadzorstvom naših voditeljic. Stanovale smo v krasni vili Franje Tavčarjeve. Imeli smo veliko jedilnico in umivalnico ter veliko spalnih sob. Imele smo vsaka svojo posteljo. Naš dnevni red pa je bil tale: Zjutraj ob sedmi uri smo morali že vsi vstati; potem je bil zajutrek, po zajutрку smo se igrali vsakovrstne igre, ob desetih je bila mala južina, takoj nato smo se šli kopat. Ob dvanajstih je bilo kosilo, potem smo šli nekoliko počivat, nato smo se šli zopet kopat, ob štirih je bila malica, potem smo se sončili ob morski obali, ob sedmih je bila večerja, po večerji pa zopet vesela zabava, ob deveti uri pa smo morali iti spat. Vsak večer nam je igral gramofon. Imeli smo izborno hrano. Gospa Gašperlinova je tudi skrbela, da smo šli vsi ob nedeljah k sv. maši in da smo molili pred jedjo in po jedi ter jutranjo in večerno molitev.

Tudi povedati Vam hočem, ljubi striček, da sem postala dobra plavalka. Največ veselja je bilo, kadar smo šli v morske valove, ki so nas metali sem in tja. In tako nam je prehitro potekel čas naših lepih počitnic na morju. Bog daj, da bi doživela še kdaj tako lepe in vesele počitnice. V nedeljo, 31. julija ob pol 9 zvečer smo se vrnili iz Kraljevice. Vozili smo se ves dan. Bilo je 67 postaj in 36 predorov. Zvečer ob pol 10 sem se odpeljala z avtobusom iz Ljubljane domov in radi tega Vas, striček, nisem mogla priti obiskat, dasiravno bi Vas bila jako rada. Kako sem bila tudi vesela, ko sem zvedela, da se je preč. g. Godina zopet nazaj vrnil v prijazne Groblje! Pristrčne pozdrave Vam pošilja Vaša nečakinja Mihelca.

STRIČKOVA POSTA

Počitnice so pri kraju! Gremo zopet v šolo! Nekateri se že tega jako veselijo, drugi — — bolj leni — pa se kar nič radi ne bi ločili od počitnic, čeprav jih pravzaprav niso bili posebno potrebni, ker se v šolskem letu niso trudili z učenjem. Striček je vsem privoščil in želel prav prijetne počitnice. Upa, da so vsi njegovi nečaki in nečakinje ostale pri življenju. Upa pa tudi, da bodo sedaj, ko bodo imeli zopet redno svinčnik in pero pri rokah, tudi njemu kaj več pisali. V zadnjem mescu je bilo bolj malo pošte zanj. Boste pa sedaj sporočili, kako ste se imeli na počitnicah. Nečakinja Mihelca je že lepo popisala svoje. Še drugi tako storite! Kar bo lepega, bo striček objavil. Ali še veste stričkov naslov? G. striček Matiček, Groblje pošta Domžale.

Slavka Pučko, Ivanka Bilc, Stefka in Krista Hribar, Vir, pišejo: »Preljubi striček! Podpisani Ti pošiljam denar. Dobile smo ga z domačim srečolovom. Šle smo po hišah in smo naprosile dobitke. Napravile smo srečolov doma in tako smo prišle do denarja. Čistega dobička je 80 Din. Ta denar naj bo za krst zamorske deklice, ki ji naj bo ime Mateja. Pristrčno te pozdravljajo Slavka, Ivanka, Stefka in Kristina, iz Vira.« — Drage nečakinje! Otroška ljubezen je iznajdljiva. Ve ste pa posebno dobro pogruntale! Kako vas je Jezušček vesel! Vaša Mateja bo za vas molila, ko bo krščena. In nekoč v nebesih vam bo delala družino. To bo lepo, ko boste ve štiri bele deklice in ena črna zamorska deklica okoli Jezusa v nebesih zbrane. Stri-

Sedaj ne boš imel nič več opravka z moštom, kakor ponj boš hodil.

Dobro je, ako ga pustiš en mesec dni, da se očisti in vleže. Nič naj te ne skrbi, ako se bodo začeli vzdigovati v vehi mehurčki; mošt se v sodu vlega in vleče zrak v se, in to je znamenje, da sod dobro drži.

Naj bi se taka brezalkoholna pijača vneljela tudi po vseh naših gostilnah.

Fr. Govekar, Homec.

ček bo vaš denar čimprej poslal v Afriko. Vas vse pa prav lepo pozdravlja!

Joško Šarc, Vrba. »Prosil bi strička, da bi za mojo sestrico Mimi ne pozabil poslati izžrebane nagrade! Imela bova več veselja do reševanja ugank.« — Nič se ne boj Joško! Pa tudi sestrica Mimi ne! Nagrado dobita. Striček je bil tudi malo na počitnicah, zato pa še ni razposlal nagrad. Vsi jih dobijo, ki so bili izžrebani! **Bogomil Pavlič, Šmartno v Tuhinju.** Res je, da imamo sedaj stričkovi nečaki dokaj dela, ko pomagamo staršem na polju, vendar sem dobi ltoliko prostega časa, da sem uganko rešil. No, pa sem jo menda samo zato uganil, ker so mi »Počitnice« vedno v glavi!« — Ali nisi Ti tisti Bogomil, ki je svoj čas stričku obljubil, da bo toliko gob nabral, nabrane prodal, denar pa stričku poslal za pogančke? Letos si imel bolj slabo »žetev«, ker ni bilo dežja. Mogoče bo v jeseni bolje. Pa mnogo »jurčkov« naberi! Ali jih poznaš? **Tončka iz Celja.** »Uganka se glasi: »Počitnice« ki jih ima tudi striček in se prav dobro počuti.« — Res, striček se je na počitnicah tako dobro počutil, da bo sedaj lahko vedno odgovarjal — če boš pridno pisala! Pa pozdravi tudi nečaka Valterja Gajšeka!

UGANKARJI

Uganka v zadnjem koticu se glasi: **Počitnice**, ki so jih imeli v teh mesecih stričkovi nečaki in nečakinje. Mnogi so se tako dobro imeli, da so skoraj na strička pozabili in tudi uganke niso rešili. Zato je prišlo sedaj samo 31 rešitev. Bo pa sedaj v šolskem letu bolj v tem oziru. Izžrebani so bili: Ivanka Hrovat, Moravče, Pavla Podbevšek, Moravče; Štefka Hribar, Vir. Gospod žreb je bil naklonjen Moravčankam, ker jih je bilo veliko!

Rešili so: Maks, Kurt, Ernest Oberwalder, Domžale; Mimi, Joško, Šarc, Vrba; Tončka iz Celja; Slavka Pučko, Ivanka Bilc, Krista Hribar, vse z Vira; Bogomil Pavlič, Buč; Lonica in Jožica Jeraj, Turnše; Zupančič Lojzka, Cerar Vladimir, Anica

Janežič, Katja Zupančič, Tončka Učakar, vse iz Moravč; Štefka Škrjanc, Duplica; Peterček Naglič, Šmarca; Ančka Hrovat, Moravče; Kvas Jožef, Zalog; Vavpetič Franc, Tunjice; Felicija Rihtar, Dob; Tinko in Mimi Šarc, Šmarca; Vinko in Maksel Lavrinc, Križate; Mihelca Stupica, Podrečje.

UGANKA

Peč, rov, igla, dan, noč, orel, sol, evangelij, ura, češnja, izba, mati, omara.

Vzemite iz teh besed po eno črko in boste dobili prav spodbuden izrek za vse šolarje. Trije izžrebani rešivci bodo dobili lepo povestno knjigo.

Zunaj poletje,

v trgovini Senica v Domžalah
pa novo blago.

MISIJONSKA

TISKARNA

Domžale-Groblje

tiska

poslovne in druge tiskovine za trgovce, pisarne, društva itd. Društvom se priporoča za tisk valbil in plakatov za njihove prireditve. — Poceni!

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdka obstoja že preko 60 let.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

reg. zadruga z neom. zavezo — v lastni hiši **Šutna 22** (blizu postaje)

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Vloge, vložene v gotovini po 1. juliju 1932, izplačuje na zahtevo vsak čas in v polnem znesku.